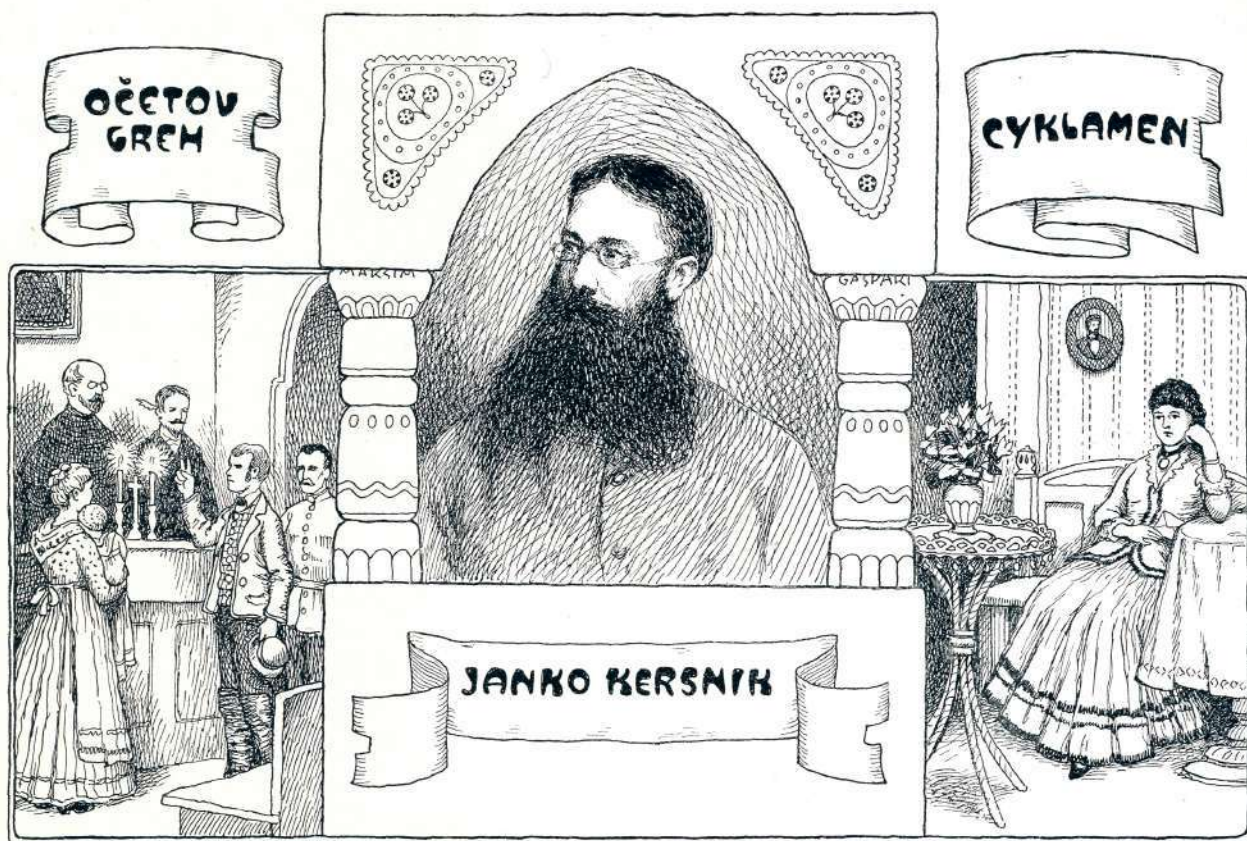

In iz grobov klije življenje . . .

Spisal dr. Jožef Debevec.

Ko listje pada z dreves in ko smrt koraka skozi gozd in po vsej prirodi, tudi človek skoro nehoté zavije svoj korak „na ono tiho domovanje, kjer mnogi spé nevzdrumno spanje.“ K nekaterim grobovom vodijo le malo shojene steze: to so grobovi, znani le majhnemu krogu. So pa tudi grobovi, h katerim roma ves narod. Tudi mi jih imamo nekaj takih, deloma starejših, deloma še čisto svežih . . . Milo se stori človeku, če je priča joku sirot, ki plakajo ob grobu materinem. Kaj naj jim pove v tolažbo? Pretresljivi so prizori po grobiščih na dan vseh mrtvih; kdo naj jih popiše? A če ves narod strmi v neizprosni grob in izdiše, kdo naj ga tolaži in kako?

Da mi je za zarjo blestečo pogledati
in kaj ljubega, dobrega ti povedati
v teh težkih dneh,
o domovina . . .

S temi besedami sklepa pesnik svojo pesniško zbirko. Kaj ljubega, dobrega torej ne ve povedati

svoji domovini v teh težkih dneh; morda v prihodnji zbirki? A česar si pesnik ne upa, to si drzne navaden prozaist: ko z grozo opazujemo, kako zevajo okrog nas grobovi in kako so tam, kjer je nekdan naš ded oral in kôpal in pel, „naši le samo grobovi,“ v teh težkih dneh vztrajamo trdno na svojem mestu, prepričani, da prav gotovo pride dan, ko tudi iz teh naših grobov priklje novo življenje . . .

Le poglejmo v nekdanje in sedanje čase!

V evropskih slovstvih je gospodaril dolgočasni, duhomorni klasicizem, učeno posnemanje starih klasikov, zelo umetna oblika, a vsebina prisiljena, nenaravna, brez globokih srčnih čuvstev. Tu obstane oko angleškega pesnika na zapuščenem vaškem pokopališču — srce mu je prešinjeno globoke žalosti, — iz prsi mu privre elegija o grobovih!) — ki

1) Pesnik je bil Tomaž Gray in elegija, ki jo omenjamo, ima naslov: *Elegy in a Country Churchyard* (Elegija na vaško pokopališče); spesnil jo je l. 1751. in je bila kmalu prevedena v vse imenitnejše evropske jezike, tudi v grški in hebrejski.